

SZABADSÁG

A MISKOLCZI FÜGGTELENSÉGI ÉS NEGYVENNYOLCZAS PÁRT KÖZLÖNYE.

SZERKESZTŐSÉG ES KIADÓHIVATAL

Széchenyi-utca 45-ik szám. SZELENYI és TÁRSA nyomdája.
A lap megjelen minden szerdán és szombaton.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:

RUTTKAY MENYHÉRT.

Helyettes szerkesztő:

BUDAI JÓZSEF.

ELŐFIZETÉSI DIJ:

Egész évre 10 kor. Félévre 5 kor. Negyedévre 2-50 kor
Egyes szám ára 14 fill.

Az osztrák csőd után.

(Két czikk).

I.

Nemzetek jövője nemzetek jelenéből születik, mert csak a jelen van a mi kezünkben; sem a múlt, sem a jövő nem a mai nemzedéké. A cselekvések, melyet a nemzeti teendők körül nap nap után végezzünk, előkészíthetik hazánk szebb jövőjét, vagy esetleg átok gyanánt ránehezednek a következő nemzedék vállaira. Hatalmas pillanatok felhasználása biztosítja a nemzetek sorsát s azok elszalasztása ránk vonja késő nemzedékek kemény ítéletét, mint ahogy mi is elítéljük azokat, kik Mária Terézia és Ferencz császár korában a dinasztia jövőjének megszilárdítása és biztosítása mellett a nemzet jövőjét biztosítani elmulasztották. Ha józanul és okosan tudtak volna őseink ekkor gondolkodni és cselekedni s nem indulnak érzélgős uton, megkímélik a nemzetet az 1848—49-iki év borzasztó szenvedéseitől. Mert ha a nemzet függetlenségét Ausztriával szemben biztosítják, a forradalom szükségessége egyszerűen nem forgott volna fenn. Ime az apák hibája mennyi szenvedésbe és vérbe kerül az utódoknak. Ha a podegrás lábú Palfy generális után akad egy befolyásos böles ember, ki feláll és ott a pozsonyi országgyűlésen nyíltan megmondja a könnyező asszonyságnak, hogy: „segítünk, felséges asszony, de nézd meg a mi történelmünket; mióta a Habsburgok alatt élünk, csupa szenvedés. Szünet, mert nem akartátok és nem akarjátok elismerni hazánk és nemzetünk szabadságát, függetlenségét, melyre sorban megesküdtek őseid. Jól van, mi feledjük a multat, mint ti elszoktátok feledni e kutya hűségű nemzetnek családokkal szemben tett annyi és annyi nagy szolgálatát. Felséges asszony! a vér drága portéka s mi, kik halni és harcolni érted kész vagyunk, látni akarjuk azt is, hogy *te mire vagy kész értünk?* Kész vagy-e ennek a nemzetnek elkobzott függetlenségét biztosítani, mert

ha nem teszed, könny ide, könny oda, de mi egy toppat sem mozdulunk“. Ha így járnak el a dologban, ha ekkor okosan kihasználják a dinasztia szorult helyzetét, ez még nem lett volna hűtlenség az uralkodóház iránt. De mert a hatalmas pillanatot a nemzetre nézve haszonnélkül tovasiklani engedték, *hűtlenséget követtek el a nemzet ellen.* S ha Petőfy „lógóknak“ nevezi őket, tökéletesen igaza van. Mert vitézség soha sem biztosíthatja okosság hijával nemzetek sorsát. Elvégre a bőszült bika is elég nagy vitéz. Nemzeteknek nem szabad érzélgős politikát űzni, mint valami hyszterikus asszonyoknak. Könnyező szép szemeknek nem szabad megzavarni a helyes ítéletet, a komoly számítást. Mert a szép szemek könnyét felszárítja a zsebkendő s aztán aztán... végül a nemzet szemé lesz könnyes, mint volt szabadságharcunkban.

II. József uralkodása mindenkit meggyőzhetett arról, hogy az új dinasztia mindenben a régié nyomodokain halad. A többiek megpróbálták elpusztításunkat erőszakkal, ő a béke eszközeivel. Nyakunkra hozta a német civilizációt, hogy a miénk ki se fejlődhessek soha. Nem boldogult, megtört gonosz terve a nemzet ellenállásán. Am az ellenállás nem sokat érő valami, sőt előttem úgy tetszik, hogy egy nemzetre nézve sokkal fontosabb úgy intézni a sorsát, hogy *egyáltalában szüksége ne legyen semmiféle ellentállásra.*

Jött I. Ferencz, kit mi magyarok is nagy előszeretettel nevezünk Ferencz császárnak, hihetőleg azért, mert csak annyiban volt király, hogy formailag magát megkoronáztatta. Tetteiben azonban császár maradt s nem úgy bánt velünk, mint magyar király magyar alattvalókkal. Szerencsére alatta felébredt a nemzeti öntudat, sokkal erősebben, hogysen ez a zsarnoki hajlamu uralkodó vele sikeresen megbirkózhatott volna. A nemzet tudta, hogy mit várhat tőle és mégis, mikor a nagy Napoleon háborui szorult helyzetbe hoztak Ferenczet, segíti őt, *minden ellenszolgálat nélkül.* Mikor

a Napoleon híres proklamációja megjelent, megint ott volt az alkalom követelni hűségünk díját hazánk visszaállított függetlenségében; de hát megtették-e? A sors kezünkbe adta másodsor is a jó alkalmat s mi ujólag úgy bántunk vele, mint először. Mi mindég csak a szorult dinasztia néztük és nézzük, de soha önmagunkat, ez a mi átkunk. Gondoljuk csak meg, mi lenne egy olyan ember családjából, ki a maga érdekeinek elhanyagolása mellett mindég csak a mások jólétének előmozdításán fáradoznék? Szakasztott ilyen a magyarság felfogása és helyzete. Természetes aztán, hogy a kiért fáradozunk, annak jól van dolga, nekünk meg rosszul. Mert a nemzetre nézve is áll, legalább kellene, hogy álljon az a közmondás: „minden szentnek maga felé hajlik a keze“. A józan nemzeti önzés pedig nemhogy hűtlenség lenne a dinasztiahoz, sőt ellenkezőleg. Mert ha a nemzet izmosodik, a dinasztia ereje is nő vele, ha sorvad a faji erő, megszűnik azt az uralkodóház is, bármit mondanak a szolgálékü képmutatók.

Szabadságharcunk könny- és vértengerén át eljutottunk végre 67-hez s megint kezünkbe volt a jó alkalom függetlenségünk teljes biztosítására. Levert, megalázott, kárörvendő ellenfelektől és szomszédoktól körülvett Ausztria, melynek sehol a világon nincs egy szövetségese, nincs egy barátja. Soha hatalmasabb alkalom nem volt függetlenségünk teljes biztosítására, *csak nemzet hiányzott, mely ezt kihasználja.* Rábizta sorsát e hatalmas pillanatban egy böles és önzetlen emberre. Am a világon nem született még böles, ki ne tévedett volna. Hisz a bölesesség relativ valami s átlag azokat nevezzük böleseknek, kik keveset tévednek. Deák talán életében először és utóljára tévedett, mikor a 67-es kiegyezést megalkotta, de ez egyszer aztán nagyot tévedett. Az okos és böles embert egyszerűen becsapták s hihetőleg később maga is fájdalmasan sóhajtott fel, hogy: „nem így akartam én s nem ezt“. De a hiba megtörtént s a nemzet

Barta Jenő

női divat és fehérneműek áruháza

Az iskolai idényre leány- és fiú fehérneműekre a legjobb és a legolcsóbb bevásárlási áruház.

Valódi szépeességi vásznak- és asztalneműek gyári raktára. Saját készítményű paplanok.

12 darab jó zsebkendő	90 kr.	1 drb szépeességi abrosz	1-25 frt
1 drb. Cachmér paplan	2-95 frt	6 " " törülköző	1-55 "
1 vég 30 róf Szépeességi házi vászon	4-50 "	1gen jó flottir törülköző	58 kr.
1 " " " " " " " " " " " " " "	5-40 "	1 vég finom schiffon	5-60 frt

MISKOLCZ

Leányfehérneműek mérték szerint is készülnek saját fehérnemű varrodámban.

Főüzlet: Széchenyi-u. 96. sz. — Filóüzlet: Városháztér 5. sz. (Dunky fényirda alatt.)

gazdagabb lett azzal a tanulsággal, hogy egyes ember kezére és fejére bizni a nemzet életét nem lehet, nem szabad, mert mindnyájunk fejének kell főni. Aztán bölcselkedtünk is a kár után, ami jó magyar szokás. Saját mentségünkre kitaláltuk, hogy a 66-iki königráci katasztrófa után az uralkodó szorult helyzetben volt, *a mit nem lett volna lovagias (!) kizsákmányolni*. De hát Istenem, mikor szününk mi meg lovagiaskodni és érzélgösködni, ha érdekeink biztosításáról van szó? Avagy el akarunk pusztulni csupán azért, hogy elmondhassák majd, miszerint volt egy lovagias nemzet, ki folyton idegen érdekekért Don Quixotoskodott? Térjünk eszünkre, legyünk hidegfejű, számító, józanok valahára. Mert úgy egyesek, mint nemzetek csak úgy és akkor boldogulhatnak, mikor a józan önzésre, a mi még korántsem kapzsiság, teljesen megérttek.

Egy párszó a megyéről.

Szeptember 10-én megyei közgyűlés lesz.

Ennek a közgyűlésnek mindenestre egyik legfontosabb tárgya kell, hogy legyen a Somogyi Kálmán tb. főszolgabíró nyuldíjaztatása folytán üresen maradt szolgabírói szék betöltése.

Ez a pont azonban a most széthordott nyomatott meghívón nem fordul elő.

Ez a pont tollhibából, elnézésből, fedelékenységéből kimaradt, pedig mindenestre olyan fontos tárgya egy szolgabíró-választás a megyei közgyűlésnek, a mire külön gyűlés összehívása is teljesen indokolt volna.

Ezt az elnézést nem kell szükségkép valami nagy Gravamenné felfujni, nem kell annak túl nagy jelentőséget tulaj-

donítani. Ott van a mentség: tollhiba, elnézés, tévedés; emberi dolog. De azért ezen emberi dolog alkalmából mégis csak jó lesz egy kissé gondolkozni a megyei adminisztráció felett s egy kis ellenőrzést, egy kevéssé több éberséget kérni a központtól. Ne hagyjuk ki jövőre a legfontosabb kérdéseket a tárgysorozatból. Lehet, hogy akad olyan ember, olyan bizottsági tag, aki a programot elolvassa s csak akkor megy be a közgyűlésre, ha olyan tárgy tűzött ki a napirendre, a mi őt érdekli... A választás pedig mindig érdekel mindenkit...

Ha megeshetik ilyen tévedés, megeshetik az is, hogy olyan ember megválasztatik, a kinek nincs meg a kvalifikációja... sőt olyan is, akinek megválasztása állana a megye érdekében...

Vannak megyék, ahol a törvényben előírt kvalifikációval a tisztviselők némelyike nem bír. S vannak megyék, a hol a törvényadta kivételes kedvezmény alapján megválasztott tisztviselő a törvényben kiírt idő alatt a minősítést meg nem szerzi, de azért az illető ellen a törvényt még sem alkalmazzák.

Az ilyen dolgokat pedig kötelessége a központnak hivatalból nyilvántartani. És a mely főispán, alispán elnézi azt, hogy a törvényes idő elteltével is hivatalban maradnak nem kvalifikált emberek; azok törvényt sértenek, helytelenül járnak el.

Vajon van-e vármegyénknek ilyen tisztviselője? Van-e?

A szeptember 10-én megtartandó megyegyűlésen egy szolgabíró is fogunk választani.

A kandidáló bizottságtól elvárjuk, hogy a kandidálásnál legyen figyelemmel a törvényre, a vármegye igazi érdekére. Nézzen a kvalifikációra is. Né-

zen arra, hogy a pályázók *halkötelezettségükkel* mennyire vannak. Nehogy a kit tizedikén megválasztunk, az 30-án bejelentse, hogy 1—2 évig katonásdit kell játszania.

Ismerünk ugyanis eseteket, midőn a megválasztott szolgabírónak kénytelen volt az illető vármegye megengedni, hogy egy évig eleget tegyen hadkötelezettségének. S a szolgabíró urat a második évre is megmarasztották a hadsereg kötelékében. És pedig feletébb kellemetlen volt nemcsak a szolgabírónak, de a vármegyének is, a melynek nincs joga egy éves szabadságot adni tisztviselőjének, hogy az alatt a megye pénzén katonásdit játsszék.

A mostani szolgabírói választásnál a jelölteket annyival is inkább meg kell válogatni, mert *1901. év végén általános tisztújítás lesz*. Már pedig a vármegye nem szokta az általános tisztújításon kibuktatni a saját embereit, ha csak erre igen alapos oka nincs.

Minő furesa volna aztán az, ha a vármegye például megválasztana egy olyan embert szeptember 10-én, a kinek október elsején a hadsereghez be kellene vonulnia. Lehetetlen volna őt visszatartani. Szabadságot 1, esetleg 2 évi időtartamra szinte nem lehetne. Tehát ismét nem lenne emberünk. Ha pedig az egy évi szabadságolást 1901. okt. 1-ig terjedő időre megadná is a megye — hisz ma már a lehetetlen is lehetséges — akkor is kapna a vármegye egy olyan embert, a ki a legjobb esetben is 1 hónapot szolgálhatna a restauráció előtt.

Nehogy ilyen bolond helyzetet teremtsünk magunknak, jó lesz a pályázók magán viszonyaival is tisztába jönni.

Nem egészen bizonyos, hogy felesleges volt ezeket a dolgokat megírni...

TARCZA.

A táncmester.

— Halévy Lajostól. —

Egy barátom családjánál ebédeltem. Este azt kérdezte tőlem a háziasszony:

— Szokott ön az operába járni?

— Igen gyakran.

— A színpadra is?

— Igen, oda is.

— Akkor tehetne nekem egy szíveséget.

A bálészemélyzet közt van egy derek ember; Morinnak hívják... aki, mint mondják, egészen comme-ilsaut férfi. Ő tanítja táncolni a kis B. kisasszonyt... Hir szerint kitűnően tanít. Nagyon szeretném kis lányaim mellé táncmesterül megnyerni. Kérdezze meg tőle, kérem, adhatna-e leánykaimnak hetenkint két órai oktatást?

Szívesen vállalkoztam a delikát megbízás teljesítésére. Másnap este az operába mentem, s úgy tíz óra felé fölmentem a színpadra, hogy Morin urat fölkeressem. Csakhamar bemutattak neki, s megkérdeztem tőle, nem volna-e hajlandó egy előkelő családnál két kis leánykának táncoktatást adni.

Morin lelkesedve fogadta az ajánlatot. Mindjárt meg is mondta a tiszteletdíjat: tíz frank egy óráért.

— Igen, uram, — mondá, — táncmester lvagyok. Az aristokrata és a magas pénzv-

lág családjában igen sok tanítványom van. Nincs okom panaszkodni... s mégis be kell vallanom, hogy régebben jobban ment a dolog. A tánc kezd magától lejárni, uram, igen, erősen kezd hanyatlani.

— Lehetetlen!

— Pedig úgy van, ahogy szerencsém volt önnek mondani. A hölgyek még csak tanulnak táncolni, de a fiatal uracsok már nem tanulnak, uram; egyáltalán nem tanulnak. A kártya, a futtatás, a kis színésznők, ezek azok, a mikkel mostanság foglalkoznak. S ennek nagy részben a kormány az oka.

— Hogyhogy?

— Ugy, hogy az iskolában, valamint az egyetemeken is minden kigondolható tárgyat kötelezővé tettek; például az élő nyelveket... Én e miatt nem kárhoztatom épen a kormányt; mert a modern nyelvek tanulásának is megvan a maga haszna; de a tánc, uram, a tánczért semmit sem tesznek... pedig épen a tánczitanítást kellene minde nekifölött kötelezővé tenni. Minden gimnáziumban alkalmazni kellene egy tánczitanárt, sőt a tánczitanításra egy normáliskolát is föl kellene állítani, pályadíjakat kitűzni stb. Be kellene hozni a tánczvizsgákat, és a táncz feladványokat épen úgy, amint latin, görög feladványok vannak. Mert a táncz maga is egy nyelv, még pedig olyan nyelv, amelyen minden jónevelésű embernek kellene beszélni tudnia... S tudja ön, mi történik manapság?... Az történik, hogy még a diplomáciában is alkalmaznak oly egyéne-

ket, akiket egy francia négyes figurái is zavarba hoznak, s akik képtelenek egy keringőt két perczig is tánczolni. Ezek az urak magok érzik legjobban, hogy nevelésük tökéletlen volt... Csak nemrég is egy fiatal ember keresett föl, egy külömben nagy érdemekkel bíró fiatal ember, aki azonban, úgy látszik, táncz dologban teljesen tudatlan volt. Ez a fiatal ember attaché volt egyik külföldi követségünknel anélkül, hogy valaha tánczolt volna... Érti ön, mit jelent ez? Ez a fiatal ember meg soha, de soha se tánczolt! Alig hihető, s mégis úgy volt... ez a szegény fiú azt se tudta, mi egy quadrille... Ilyen embereket alkalmaz a kormány külföldi képviselőiül!... Azt mondtam ennek a fiatal embernek: Majd megpróbáljuk; de hát kemény munka lesz. Az ember nem kezdheti el a tánczitanulást 28 éves korában bűnhődés nélkül. Valahogyan azonban mégis csak kitaragtam úgy nagyjából, habár e célra csak 14 nap áll rendelkezésemre. Figyelmeztettem, hogy utazását halassza el, s kérjen még két-három havi szabadságot. Ez alatt kétségkívül faraghattam volna belőle valamit; de hát elutazott anélkül, hogy valamit tanult volna. Gyakran gondolok rá. Hogyan képviselheti ez az ember Franciaorságot? Elképzelheti ön, minő botrány származhatik ebből. Hazájára semmi esetre se hoz bcsületet. Képzeld ön, ez a fiatal ember oly helyzetbe jön, hogy egy udvari bálon esetleg egy herczegnővel quadrillet kell tánczolnia!... No!

Az új főjegyző.

— Városi közgyűlés. —

Miskolcz városának ez időszerint új főjegyzője van. A képviselőtestület szombaton tartott közgyűlésében erre a szép és tekintélyes állásra egy egészen fiatal embert: dr. *Kun Józsefet* választotta meg.

A megválasztott főjegyző abból a Kun-familiából származik, mely Miskolcz város történetében már hosszú évtizedek során át vezérszerepet játszik. Egyik nagyapja: *Kun István* a negyvenes években Miskolcz város polgármestere volt. Másik nagyapja: *Soltész Nagy János* tekintélyes ügyvéd, a református egyház főkurátora szintén előkelő vezérférfi volt. Édes atyja: *Kun Kálmán* nyug. kir. törvényszéki bíró eszével és erszényével mindenütt ott van, a hol azt a város és egyház nagy érdekei megkívánják. Nagybátyja: *Soltész Nagy Kálmán* Miskolcz város polgármestere immár negyedszázad óta kormányozza nagy tudással, erélyes és tiszta kézzel a város hajóját. Isten, ember egyaránt látja, hogy jól kormányozza. Neki ez idő szerint nincs is más hibája, csak az, hogy az ártézi kut furásának nagy ellensége. No de majd belátja ő is rövid időn, hogy aggodalma mind hiabavaló, mert a város vízvezetékének és csatornázásának berendezésére az ártézi víz a legalkalmasabb. Ki ne emlékeznék a megválasztott hasonnevű nagybátyjára: *Kun Józsefre*, a ki jótékony hagyományaival és alapítványaival Miskolcz város kultur fejlődésének történetébe örök időre beírta a nevét? . . . A nagy és tekintélyes család tagjai közül a multban *Kun Miklós* polgármestere, *Kun László* pedig főjegyzője volt Miskolcz városának.

Ilyen szép és érdemes család tagjának lenni már magában véve is szerencse; de másrésről a család nemcsak

jogot ad, hanem kötelezettségeket is ró az utódra, a ki az ősök hagyományaira és érdemeire méltó akar lenni.

Az új főjegyző annyira fiatal, hogy neki még ekkoráig érdemek szerzésére ideje nem volt. A képviselőtestület pedig azt a példabeszédet tartván szemé előtt, hogy „az alma nem messze esik a fájától“, előlegezte részére a bizalmat. És hogy ezt a bizalmat előlegezte, talán nem lesz oka megbánnia; mert a fiatal főjegyző első fellépésével megmutatta, hogy *akar és tud* is majd érdemeket szerezni. A választás megtörténte után ugyanis oly szép és lendületes programbeszédet mondott, hogy még azokat is meglepte, a kik ellene szavaztak.

Ma már a választási harc lezajlása után mindenki bizalommal tekint az új főjegyző hivatalos működése elé. Hiszszük és reméljük, hogy ő a családi nimbusz szép koszoruját — mely most fejét övezi — *saját értékének* fényével fogja bevilágítani, s az ősektől örökölt nemes erényekkel és szép talentumokkal arra fog törekedni, hogy Miskolcz városa nagy, hatalmas és boldog legyen!

*

A közgyűlés lefolyásáról tudósítunk a következőket írja:

Dr. *Tarnay Gyula* alispán üdvözlővén a szokatlan nagy számmal megjelent képviselőtestületi tagokat s a közgyűlést megnyitotta. S azután előadta, hogy a városi főjegyzői állásra a pályázat lejártáig, aug. 19-éig, két pályázat adatott be. — Az egyik *Kriszsanovszky József* városi aljegyzőé, a második dr. *Kun József*, h. szolgabíróé. A kijelölt bizottság mindkét pályázót jelöli s miután több képviselő névszerinti szavazást kíván, azt elrendeli s a szavazatszedő bizottság tagjaiul *Blazsejovszky Ferencz* elnöklete alatt *Pataky Sándor* és *Szaffka Pál* képviselőket kéri fel.

A szavazás eredménye:

Beadatott összesen 167 szavazólap, amelyből üres 1, így 166 érvényes szavazat, a melyből dr. *Kun Józsefre* esett 93, *Kri-*

szanovszky Józsefre pedig 73 szavazat. Mire elnöklő alispán dr. *Kun Józsefet* *Miskolcz város főjegyzőjének jelentette ki.* — Pártja harsány éljenzéssel fogadta az eredményt, a mire az új főjegyző a hivatalos esküt nyomban le is tette. — Majd dr. *Tarnay* alispán üdvözölte őt új állásában, melyet ily fiatalon nyert el, de reméli, hogy ambíciója és tudása, a melynek eddig is szép tanujelét adta, a város érdekeinek mindenkor a javára, előnyére lesz.

Lelkes „éljen“ követte az alispán szavait, melyre dr. *Kun József* a következőleg válaszolt:

Nagyságos alispán ur!

Tek. képviselőtestületi Közgyűlés!

Méltóztassanak megengedni, hogy szívem mélyéből fakadó hálás köszönetemnek adjak kifejezést kitüntető, meg nem érdemelt és én ezt nagyon jól érzem, kétségtelenül előlegezett bizalmukért.

Ezen előlegezett bizalom örök adóssá teszen. Férfiúi kötelességemnek fogom ismerni e szent adósság lelkiismeretes, kamatostul való törlesztését.

Tek. k. t. közgyűlés! Ne kívánjanak tőlem programot! Programom a polgármester uré s mindazon férfiaké, kik vele együtt Miskolcz város érdekeit szívükön hordják, kik a gyenge, kicsiny falu-várost szívök vérevel nevelték hatalmas és virágzó, kulturális és közgazdasági emporiummá. Ez a program az a zászló, mely Miskolcz városát az erkölcsi és anyagi haladás útján vezérli egy szebb jövő sarkcsillaga felé. Ennek a zászlónak óhajtok szerény, de hű bajnoka lenni!

Miskolcz város főjegyzőjének talán legfontosabb teendője, legfontosabb, tekintve e város elsórangu ipari s kereskedelmi jelentőségét: az iparügyek ellátása. Legjobb lelkiismeretem szerint biztosíthatom önöket, hogy ezen hatáskörömben, valamint általában hivataloskodásom egész mezején, a magán érdekeket a város közérdekével soha sem fogom összetéveszteni. Viszont azonban igyekezni fogok, hogy a jogos és méltányos vágyak és igények e közérdek keretén belül kielégítést nyerjenek. Mert hiszen minden kormányzatnak, minden igazgatásnak az a főczélja, hogy a különböző érdekkörök egymással harczoló törekvéseit s ambícióit a lehetőségig összhangba hozza a közjó szempontjából. — Biztosíthatom önöket, hogy sohasem fogok tekin-

ez ugyancsak szép dolog lenne! . . . Valóban elszomorító állapot! . . . Én republikánus vagyok, uram, testestől, lelkestől republikánus, a régi jó fajtából, s valóban fájdalmasan esik arra gondolnom, hogy a francia köztársaságot oly diplomata képviselik, akik egy polkát nem tudnak megkülönböztetni egy keringőtől. Ott aztán, annál a külföldi udvarnál azt mondják rólunk: Valóban különös, misféle vadállatokot küld nekünk az a Franciaország! . . . Igen, s ezt már gyakran ismételhettek. A diplomácia személyzet a császárság idejében sem volt valami brilláns, de táncolni mégis csak tudtak!

S az én derék táncmesterem, mikor látta, mily figyelemmel s érdeklődéssel hallgatom, így folytatta pompás rögtönzését:

— A táncz, uram, nemcsak élvezet, nemcsak szórakozás. Nem! A táncz egy nagy szociális kérdés! . . . Látja ön . . . a házassági kérdés közvetlenül szoros összefüggésben van a tánczkérdéssel. Napjainkban kevés házasságot kötnek. A mint ezt a statistika kimutatja. Én pedig erősen meg vagyok győződve, hogy annak oka, miért hogy az emberek oly ritkán nőülnek, abban rejlik, mert ritkán tánczolnak. Egy különben kellemes külsejű, de vagyontalan fiatal emberre nézve valóban életkérdés, hogy tánczolni tudjon, ha valamely tisztességes álláshoz akar jutni a világban. Nem rég tanítványaim egyike igazán nagyszerű pártit csinált. Egy egészen közönséges

ficzkó volt, a ki körülbelül már mindent megkísérelt anélkül, hogy valami sikerült volna neki. De első rangú keringő-tánczos volt, s e kiváló tehetségénél fogva házasság útján két milliót kapott.

— Két milliót?

— Igen, két milliót . . . még pedig teljesen szabad rendelkezésére álló két milliót. A hölgy, kit nőül vett, teljesen árva volt, se atyja, se anyja . . . mely körülmény már maga is megér egy milliócskát . . . Ezt a hölgyet hódította meg fiatal emberünk . . . A leány egy kisé . . . hogy is mondjam . . . jól megtelt termetű vala; de mégis pehelykönnyűnek érezte magát a fiatal ember karjai között, mikor ez keringőt tánczolt vele, ugyannyira, hogy a szegény leánykának azontul csak egy óhajta, egyetlen vágya volt: ezzel a fiatal emberrel keringőt tánczolni. Egészen bele volt haborodva. De a fiatal ember is értett hozzá, hogy a leánykában más egyéb érzelmeket is felköltsön . . . S mi az, a mi után a nők mindenkifőlött vágyakoznak? . . . Uj érzelmeket ismerni! . . . A fiatal hölgy több márkít, grófit, milliomost visszautasított . . . Egyedül az én fiatal emberemet akarta . . . De ő is meghódította a fiatal embert, a mi nem járt nagy nehézséggel, miután a ficzkónak egy árva krajczárja sem volt . . . Durandnak hitták . . . Ah, kérem, ne árulja el ön a nevet, melyet akaratom ellen szalasztottam ki a számon.

— Ne tartson tőle.

— Egyébirant, ha épen kedve tartja, meg is nevezheti. Mit sem tesz. Durand egészen közönséges név, melyet sokan viselnek. Az államnak érdekében állanak az ilyen házasságok, a hol egy szegény öriög dús gazdag arához jut, vagy megfordítva. Ez a pénz forgalomba hozza, s megakadályozza, hogy a tőkék gyümölcstelenül eldugva heverjenek. Nos hát, ezelőtt a szerelmi házasságok háromnegyedét a táncz hozta létre. Most rövid találkozás a salonban, a színházban, a tárlatokban. Egy kis társalgás; de ez korántsem pótolja a tánczot. Igaz, hogy a szellem is valami, de még sem minden. Egy keringő-tour több tanulságot nyújt, mint egy órahosszig tartó társalgás. A mai nőtánczok ördögösen ravaszok. Nagyon jól értik, hogyan kell egyetmást kiemelni, s egyetmást elrejtteni. A szabálytalan termetet pompásan helyre tudják igazítani, s a hiányokat pótolni. A hol soványság van, rögtön eléáll a tömött kerekdedség . . . csinálnak gyönyörű vállakat, karcsu derékből kidomborodó lágyékokat, s más egyéb domborúságokat . . . Az ember manapság már nem is tudja, hányadán van. A nőtánczok tudománya oly óriási haladást tett. A szemet meg lehet csalni, de egy tánczos kezét soha sem! Egy keringőtánczos, a kinek ügyes tapintása van, mindig a **legbiztosabb** tudomással bír a dolog mivoltáról.

— Valóban?

— Kétségkívül; anélkül azonban, hogy e mellett az illem, s tapintatosság szabályait

teni pártpolitikai, felekezeti, vagy osztálykülömböskékre. — Én csak azt fogom látni: Hogy ime itt áll előttem, Miskolc város valamely ügyes-bajos polgára, kit a lehető legjobban kiszolgálni elsőrangú kötelességem. — Biztosíthatom a tek. képviselőtestületet, hogy a szigorú becsületesség tövises ösvényéről egyéni kegyek hajhászása végett vagy bármely más okból, sohasem fogok letérni.

S még csak egyet. Tek. k. t. közgyűlés! Mint önkormányzati tisztviselő, törekedni fogok arra, hogy a folytonos és közvetlen érintkezést fönntartsam, a t. városi képviselőtestület minden egyes tagjaival s általában a város közönségével.

Ez érintkezésből merít az önkormányzat anteuszi erőt a munkára s küzdelemre; az önkormányzati tisztviselő hazafias buzgalma, önzetlen munkaszeretete, ha kell áldozatkészsége, ez az a termőtalaj, melyben az önkormányzat életfája gyökeredzik. Ápoljuk ezt féltő gondnal s ne hagyjuk elszáradni!

Amidőn újból hálással köszönöm a t. k. t. közgyűlés irántam való kitüntető s ismételve hangsúlyozom és fokozattan érzem, előlegezett bizalmát, kérem a Nagyságos Alispán Urat, mint Borsodvármegye jelenlegi vezérét, nem különben a Nagyságos Polgármester Urat, a város első polgárát, s egyben a T. városi tisztviselői kart, hogy engem kegyes jóindulatokba fogadni s ha megérdemlem, kegyesen támogatni méltóztassanak. Ajánlom magam mindnyájuk nagybecsű pártfogásába.

A leendőletes szép beszédet megéljenezték. Mely után dr. *Larnay* alispán az elnöki székét *Soltész* Nagy Kálmán polgármesternek adta át.

Mielőtt a napirendre tűzött tárgyak érdemleges tárgyalásához fogtak volna, *Mikuleczky* István egy nemrégiben megjelent hírlapi cikkből kifolyólag bizalmát fejezte ki a polgármesternek. Fájt nekünk — úgy mond — hogy ez az ember bántalmaztatott. Azt hiszi, hogy az egész képviselőtestület egyetért vele s kifejezést ad ragaszkodásának és szeretetének és a bizalomról továbbra is biztosítja, kéri, hogy jegyzőkönyvileg szavazzanak bizalmat a polgármesternek.

Általános lelkes éljenzéssel fogadták az indítványt, melyre a polgármester meleg szavakban mondott köszönetet, majd indítványozta, hogy *Kriszanoszky* Józsefnek, ki

Diószeghy főjegyző elhalálása óta ideiglenesen töltötte be a főjegyzői állást s teendőit lelkiismeretes pontossággal végezte, 600 korona jutalomdíj szavaztassék meg. A közgyűlés egyhangú lelkesedéssel járult az indítványhoz.

Ezután *Martin* József városi képviselő elhunytáról emlékezett meg az elnök, kinek helyére *Nagy* Ignác pöttag hivatott be.

Ezután a *szövőgyár* ügye került tárgyalás alá, *Soltész* Nagy Kálmán polgármester az ügyet terjedelmes jelentésben ismertette majd előadta, hogy a felvételek kérvényt adtak be hozzá, az iránt, hogy a gyár ne a város alsó, hanem a felső részén építtessék. De miután a gyárat nem a város, hanem magánvállalat építi, a kérvénynek helyt nem adhatott.

A pénzügyi bizottság jelentése került aztán sorra, a mely bizottság a szerződést úgy kívánja a czéggel megkötetni, hogy a város által adandó telek megtérítése ne csak 15 évre, de azontul is biztosítva legyen, vagyis a gyári telep bármikor visszakérüljön a város birtokába, ha a gyár megszűnik, továbbá, hogy a cég mutassa be az építési terveket, hogy tényleg szükséges-e neki 1400 □-öl terület és végül a szerződési tervezet tárgyalás végett jöjjön a közgyűlés elé.

Lichtenstein József szólott először a tárgyhöz. A pénzügyi bizottság jelentését nem tartja helyesnek és nem is pártolja, mert a sok luza-vona nagyon megnehezíti a dolgot s a gyár mielőbbi létesítését. Áldozatot kell hozni a városnak s nem kell elbocsájtani a kedvező alkalmat. Az a cég még maga sem tudja, hogy hol és milyen épületeket fog emelni, hát hogyan mutassa be most a rajzait? Majd tüzetesen fejtegeti a gyár előnyeit s ajánlja a polgármester javaslatát elfogadásra.

Bizony Ákos sem a polgármester, sem a pénzügyi bizottság javaslatát nem pártolja. Szerinte mind a kettő elfogadhatatlan. Ő is arra az alapra helyezkedik, hová a többség, t. i. helyesnek látja a gyár felállítását, de miért hozzon a város annyi áldozatot? A város érdeke követeli, hogy a gyár fennmaradása biztosítottassék. Az első 15 év a kezdet nehézségeivel telik el, a munkások is idegenek lesznek s csak 15 év múlva lehet belőle a városnak haszna. Azért a telekért 25,000 frt biztosíték nem elég, az

a telek ma is többet ér s mit fog az érni 15 év múlva, mikor az az utcza ott, mely épen a szabályozási vonalba esik, kiépül? Javasolja tehát, hogy kössék ki: hogy a telek csakis gyári czélra lesz használható, különben ha a vállalat megszűnik, azonnal visszaszáll a városra.

Friedmann Gyula azon a nézetben van, hogy meg kell ugyan ragadni az alkalmat, de nem minden áron. Az a 15 év kevés. A légszuszogó és a villamost hozza fel példának. — Hiszen — ugymond — ha minden vállalatnak, aki ide jő, ennyi kedvezményt adunk, akkor Galicziából valamennyi suvikszegvár ide jő, mert kap földet, pénzt, mindent ingyen; majd felolvas egy hírlapi cikket, mely „modern rablólovagok”-nak nevezi ezeket a külföldi gyárosokat, a kik el akarják árasztani az országot, hogy ne csak a bőrünket huzzák le, de a vérünket is kiszipolyozzák. Nem bánja, ha már teiket és téglát ad a város, de a szubvenziótól álljon el.

Sugár Ignác azt fejtegeti, hogy nem kell visszariadni az áldozatoktól, hanem azt kell tekintetbe venni, hogy megkapja-e a város a hozandó áldozatnak kellő ellenértékét. Szerinte meg, miután az a gyár 5 év múlva már oly nagyszabású lesz, ahol 400 munkás kap állandó foglalkozást. Azt az abszurdumot pedig nem lehet feltételezni, hogy az a gyár, mely 15 évig fennállt, akkor egyszeriben összeszedi a gépeit és tovább megy innen. Már csak azért is meg kell adni a 85000 koronát és telket, mert Miskolczon egy gyár sincs, legalább legyen egy, hogy jöjjön több is utána. Csatlakozik *Lichtenstein* nézetéhez és elfogadja a polgármester javaslatát.

Kozma Elek szintén óhajtja a gyárat, de kívánja, hogy az illető vállalkozó meg legyen kötve. Kéressenek be a tervek, hogy látható legyen, milyen épületeket akar ő arra a nagy telekre építeni, nehogy azt gründolásra használja fel s ha ott utcza nyílik, magánépületeket, bérházakat emeljen.

Horváth Lajos is a teleknek csak gyári czélra való felhasználása mellett van s e feltétel mellett elfogadja a javaslatot, de biztosítani óhajtja a telket mindenkorra. — *Bartányi* Gyula azt hozza fel, hogy ha a gyár a telekre adóságokat kebeleztet be, akkor a város kikötése hatálytalanná válik, ép azért telekkönyvileg első helyen biztosítani kell a városra. *Grünfeld* Ödön a pénz-

csak egy pillanatig is megsértené. Nézzem rá, nyíltan bevallhalom önnek, hogy életboldogságomat egy keringőnek köszönhetem.

— A feleségem még nem volt az én feleségem. Udvaroltam neki, de azért még ingadoztam. Nagyon soványnak tűnt föl előttem, és . . . őszintén megvallva, soha sem jutott volna eszembe, hogy szikár nőt vegyek feleségül. Ön tudja . . . Mindenkinek megvan a maga ideálja. Én tehát még mindig tévováztam, midőn egyik barátom, aki közvetítőleg mondva, pompás egy sziczkó, s hivatalfőnök a közoktatásügyi miniszteriumban, esküvője alkalmából estélyt adott. Az első keringőre azzal a hölgygyel foglalkoztam, a kit élettársamul szemeltem ki. Mindjárt az első fordulónál éreztem, hogy fölséges termetet tartok karjaim közt, egyikét azon termeteknek, a melyek karcsuk ugyan, de teltek, s már a keringő alatt elragadtatással így szólék magamhoz: „Ennek a hölgynek a soványsága hamis!” Helyére vezettem, s nyomban megkértem a kezét az édes anyjától, a ki tüstént beleegyezését adta. Tizennégy év óta vagyok a legboldogabb férj . . . s e házasságot talán soha se kötöttem volna meg, ha nem tudtam volna keringőt táncolni. Beismerem most már, uram, egy keringőtour életbevágó fontosságát?

— Tökéletesen.

— De még ez nem minden, uram. A táncz segítségével nem csak egy nő bájairól, keble-

teljéről, s termete karcsúságáról nyerhet tudomást, hanem egy futólag elejtett keringő alatt az illető hölgy testi szervezetét s egészségi állapotát is vizsgálat alá veheti. Még jól emlékszem arra az estére, mikor a *Le Pelletier*-utczai színház leégett. „Tell Vilmost” adtuk. Én a színpadon álltam, várva a jelet, mikor a színpadra kell kilépnem. Közélemben két habitué beszélgetett. Önkéntelenül tanultam párbeszédök egyes részleteinek. A társalgók egyikében egy tanítványomra ismertem. Különösen két mondat volt, a mi erősen felkeltette figyelmemet. „Nos, tehát csakugyan el vagy határozva?” — szólt az egyik. „Istenem!” — szólt a másik, a volt tanítványom, — nagyon csinosnak találom; de azt beszélnek róla, hogy gyöngé mellül! — E szavak hallatára, uram, olyasmit tettem, a mi különben nem fér össze a jellemmel. Bocsánatot kértem az uraktól, hogy akaratom ellen kihallgattam társalgásukat, aztán így szóltam: volt tanítványomhoz: „Azt hiszem, eltalálom, hogy önök közt házasságról volt szó. Engedje meg, uram, hogy egy tanácssal szolgálhassak önnek, a mi az én hivatásom körébe tartozik. Szabad a kérdéses ifjú hölgynek keringőt táncolni? — Ön uram, tudni fogja, hogy vannak anyák, a kik leányaikat nem engedik keringőt táncolni.

— Tudom . . . tudom . . .

— Tanítványom így válaszolt: „A szóban levő hölgynek meg van engedve a táncz.” Ez esetben, uram, — mondanék, — a követ-

kező a teendő: Én ismerem önt. Tudom, mily kitaró tánczos. Önnek van hatalmas tüdeje, vállalai, s izmai. Tánczoljon a kérdéses fiatal hölgygyel öt perczig keringőt, anélkül, hogy még csak egy „szuszt” is engedjen neki. Ha a hölgy azt fogja önnek mondani: „Elég, uram, elég!” — akkor ön tettetett elragadtatással így kiált fel: „Nem, nem, kissasszony! — csak tovább . . . tovább!” S ön pihenés nélkül folytatja vele a keringőt, rohamos elragadtatással. A hölgy azt fogja képzelni, hogy önt egy leküzdhetetlen tánczszenvedély ragadta el, hogy vele tánczolhasson, s ez hizelegni fog neki . . . Öt percnyi szakadatlan, rohamos keringőzés után, hirtelen állapotdjék meg . . . S mintegy önkéntelenül hajoljon egy kissé a hölgy vállalai fölé . . . mintegy túlradó lelkesültségben . . . a keringő megtüri az eféle helyzeteket . . . ekkor figyelmesen hallgassa meg, mint lélezkik hátul a tüdeje . . . Ha olyan zizegő hangot ad, mint egy fújtató . . . akkor ne vegye el nőül . . . De ha semmit se hall . . . akkor bátran nőül veheti . . . egész bátran . . .

Még javában folyt köztük az érdekes párbeszéd, midőn az ügyelő jelt adott az én tánczmesteremnek.

— Megyek már — fejezé be *Morin*, bucsut véve tőlem. — Nekem nincs okom panaszra . . . de a táncz, uram, erősen kezd hanyatlani . . .

ügyi bizottság álláspontjához ragaszkodik, dr. **Kürz** Jakab elfogadja a polgármester javaslatát, de a Bizony Ákos nézetének a kijavításával.

Kun Bertalan püspök végre a polgármester javaslatának szavazás alá való bocsátását kéri, a mi meg is történik, minek folytán a közgyűlés a polgármester javaslatát nem fogadta el, sem a pénzügyi bizottságét, hanem a kettőből kifolyólag a Bizony Ákos álláspontjára helyezkedett s megbízta a polgármestert, hogy újból tárgyaljon a czéggel arra nézve, hogy a telek nemcsak 15 év múlva, de bármikor is visszaáll a városra, hogyha a gyár megszűnnék, továbbá, hogy a telken kizárólag ipari czélú épületek emelhetők.

E fontos ügy letárgyalása után nagyon megcsappant a jelenlevők száma, úgy, hogy a gyűlés következő pontját: a *kórház* céljaira felajánlott, de visszavett újvilág utcai telek eladási ügyét, miután a gyűlés már nem volt határozatképes, érdemlegesen nem tárgyalhatták.

Az agyagipar részv. társaság által a sőház telkéből megvásárolni szándékolt földterület eladási ügyét a gyár kérelmére levették a napirendről.

Az izr. egyház azon kérelmének, hogy a város az építési díjakat engedje el, a gyűlés helyt adott s a zsidó hitközségnek a templom és iskola építésénél felmerült engedélydíjat 395 korona értékben elengedte.

Végül jelentette a polgármester, hogy **Pallaghy Béla** tanácsnok a községi bíraskodási joggal újból felruházott, továbbá, hogy a helynevekről szóló törvény alapján a statisztikai hivatal a város nevét hivatalosan „*Miskolcz*”-nak állapította meg. Tudomásul vették.

Ezzel a közgyűlés 6 órakor véget ért.

Városi és megyei ügyek.

Megyei közgyűlés.

Borsodvármegye törvényhatósági bizottsága folyó évi szeptember hó 10-én délelőtt 9 órakor a megyeháza nagytermében rendes évnegyedes közgyűlést tart; az azon tárgyalandó ügyek szabályszerű előkészítése végett pedig f. évi szeptember hó 9-én délelőtt 9 órakor állandó választmányi ülést. A gyűlés tárgyai közül kiemeljük a következőket: 1. **Alispáni** jelentés az elmúlt negyedév közigazgatási állapotáról. 2. Az igazságügyi palota és a miskolci ev. ref. gymnasium építési költségeire felvett 80.000 frtos kölcsön törlesztésére szükséges 7903 korona 32 fillér, valamint a vármegye területén építendő telefon hálózat költségeire kivetendő 6000 korona pótdóknak megszavazás. 3. A miniszterium leirata Külső-Böcs községnek nagyközösségre leendő átalakítása tárgyában. 4. A kereskedelemügyi miniszterium leirata a mező-csáth-nyék-ládházai h. é. vasut céljaira megszavazott 80.000 korona segély jóváhagyása, illetőleg a meghozott megyei határozat pótlása tárgyában. 5. A most épülő Erzsébet kórház alapszabályainak jóváhagyása. 6. A magy. kir. belügyi, valóság és közoktatásügyi és kereskedelemügyi miniszteriumok leiratai a vármegye kibővítendő székházában elhelyezni kívánt tanfelügyelői és államépítészeti hivatalok, valamint a főispáni lakás után esedékes lakberek átengedése tárgyában. 7. A borsodmegyei gazdasági egyesület kérvénye, az 1900 évi ló- és szarvasmarha díjazásokra, megyei segély iránt. 8. Az ózdi járás közönségének kérelme egy Ózdon felállítandó járásbíróság eszméjének a kormánytól leendő támogatása iránt. 9. **Czeizler Adolf** és társai miskolci lakosok felebbezése Miskolcz város képviselőtestületének azon határozata ellen, melyben az éjjeli záróra megszüntetése, esetleg kiterjesztése iránti kérelmükkel elutasítottak. 10. Győr szab. kir. város átírata a városi tisztviselők és alkalmazottak vasár- és ünnepnap szünete tárgyában.

UJDONSÁGOK.

— **Templomépítés.** A görög katolikusok pár nappal ezelőtt szervezkedő gyűlést tartottak, s egyházzá alakultak. Az alsó-miskolci r. kath. templomban már meg is tartották — és pedig *magyar nyelven*, az első ünnepi misét. Az egyház szervezése művét örömmel üdvözljük városunkban. Most újabbban azt halljuk, hogy ezen új egyház gondos vezetői afelől is gondoskodnak, miként lehetne nekik templomot építeni. E czélra már ki is szemeltek egy helyet, a mely felette alkalmas arra, hogy rája a paróchiát, a kántornak a lakását — és a templomot felépítsék. Ez e hely a **Zurich** féle sörház-utcai nagy telek, a mely a mult héten elárvereztetett, de a melyre újabb árverést fog az egyház kérni. Az egyház vezérférfiainak ezen genialis ötlet alkalmából őszinte örömmel üdvözljük: mert ha e fekvőséget az egyház megveheti, akkor az egyház fennállása biztosítva van, virágzóvá tétele pedig már a közel jövőben bekövetkezhet. — Város szépségét szempontból is igen kívánatos, hogy ezen a helyen egy díszes templom építtessék.

— **A kir. ügyészi állásra** a pályázati határidő augusztus 20-án járt le. Összesen kilencz pályázó jelentkezett. — Ezek között vannak: **Bulyovszky Gusztáv**, központi vizsgálóbíró; dr. **Zelenka Lajos**, budapesti kir. ítélő tanács jegyző; **Frics Ferencz** rimaszécsi járásbíró; **Dubay József**, kir. törvényszéki bíró; dr. **Várady Ferencz**, kir. alügyész és még többen.

— **Esküvő.** **Várady Mór** f. évi szeptember 3-án tartja egybekelési ünnepélyét a miskolci izr. új templomban **Schwarcz Regina** kisasszonnyal, **Schwarcz Albert** kedves leányával.

— **Hymen.** **Rozman Ernő** eljegyezte **Brotan Irma** kisasszonyt Miskolczról.

— **Eljegyzések.** **Havas Menyhért** miskolci lakos eljegyezte **Trattner Rózsika** kisasszonyt Kassáról. — **Nikkel Jenő** eljegyezte **Értelmes Erzsike** kisasszonyt, **Értelmes Gyula** leányát Mező-Kövesdről.

— **A szolgabírói állásra** beadandó pályázatok határideje szeptember hó 5-én jár le. Mint örömmel, értesülünk ezen állásra egyedüli komoly pályázó ifj. **Kazay László**, kinek megválasztását pártkülömbőség nélkül forrón óhajtik vármegyénk legjobbjai. A tegnapi szétküldött közgyűlési tárgysorozat nem foglalja magában a szolgabíró választást, de mint lapunk zártakor megnyugtatólag értesülünk, ez több ponttal együtt a *póttárgysorozatban fog később publikáltatni*. Ifj. **Kazay László** megválasztását különben az előjelekből ítélve bizonyosra vesszük.

— **Halálozás.** Városunk tanítói karának nagy és mély gyásza van. A tanítói kar egyik kitünősége: **Rosinger Márton** izr. tanító tegnapi reggel hosszas szenvedés után jobblétre szenderült. Elhalálzásáról a család a következő gyászjelentést adta ki: **Özvegy Rosinger Mártonné** szül. **Reisz Johanna** egy maga, mint egyetlen Jenő fia és az összes rokonság nevében megszomordott szívvel jelenti, hogy hön szeretett férje, gyöngéd apa, illetve a legjobb fia, hü testvér, sógor és rokon **Rosinger Márton** tanító ur életének 43-ik, boldog házasságának 13-ik, áldásos tanítói működésének 22-ik évében, hosszas betegség után folyó hó 27-én reggeli 3 órakor jobblétre szenderült. Drága halottunk folyó hó 28-ikán délután 3 órakor fog a helybeli izr. új imaház udvaráról az izr. sirkertbe kísértetni és ott örök nyugalomra helyezni. Miskolczon, 1900. augusztus 27. Béke hamvaira!

— **Templom-szentelés Felső-Zsolczán.** Vasárnap, e hó 20-án ment végbe Felső-Zsolczán a vallás alap, mint kegyur által épített díszes templom ünnepélyes felszentelése. Az ünnepélyes aktusra az egri érsek képviselőtében **Blazsejovszky Ferencz** apát

jelent meg, kísérve a kerületi papság nagyszámától. Jelen voltak ugyanis **Kiss László** d.-győri, **Zábrácsky György** miskolci, **Hellebronth Miklós** szirma-besenyői, **Moosár Endre** f.-zsolczi, **Csonth Endre** s.-ládi, **Baráczius Ferencz** s.-vamosi, **Koncz Lajos** m.-kövesdi, **Liep József** s.-szentpéteri, **Kovács Károly** új huta lelkészek, **Dömötör György** hittanár, **Farkas Gyula** miskolci s.-lelkész s **Koncz Pál** Felső-Zsolcza ünnepelő lelkésze. A polgári elem részéről megjelentek: **Raisz Ernő** kir. főmérnök, **Buthy Lajos** járási főszolgabíró, **Kiss József** nyug. huszárőrnagy, **Horváth Béla** kir. mérnök, **Mock Imre** a vallásalap uradalmi számtartója, **Gellért László** urad. főtiszt, **Kemechey Béla** a „Budapesti Hírlap” főmunkatársa, **Morvay János** Mező-Kövesd város főjegyzője, dr. **Koncz Miklós** ügyvéd s még számosan a lelkészi karból s a világiak sorából. — Szép számmal voltak képviselve ezenkívül a szomszédos községek, melyek mind előjáróikkal vettek részt az ünnepélyen. A templom felszentelése reggel 9 órakor vette kezdetét, mely ünnepi aktust **Blazsejovszky Ferencz** apát végezte teljes díszben a kerületi papság segédlete mellett. Az ünnepélynek kimagasló része volt az alkalmi beszéd, melyet **Kiss László** d.-győri parochus tartott. Az eszmékben gazdag s lendületteljes szónoki hévvel elmondott beszédet feszült érdeklődéssel kísérte a közönség s általános meglepéssel és tetszéssel jutalmazta. A közönség **Koncz Pál** lelkész vendégszerető házához tért be, hol fényes bankett zárta le a jelentőségteljes napot.

— **A régi sörház.** A mult héten került újra a régi sörház. Hogy mennyire leszallt az utóbbi időkben Miskolczon az ingatlanok értéke, s a vételi kedv — fényesen igazolja azon körülmény, hogy erre a gyönyörű helyen levő nagy ingatlanra alig akadt vevő. A városnak szüksége van ugyan e telekre, ha nem most is, de mindenesetre a közel jövőben. Daczára azonban ennek, a város oly árt ígért érte, a mi neveltséges számba ment. Majd ha kenyértörésre kerül a dolog, ha kaszárnya építés kedvéért arra tényleg szüksége lesz a városnak, megfogjuk látni, hogy mily nagy az az összeg, a mit most kidobott a város. — Egyébiránt úgy látszik, a város gazdálkodásában az az irányadó elv, hogy *mindent későn és mindent drágán* s ha csak lehet, *kisajátítás útján szerezzünk meg*. Ha igen sok pénze volna a városnak, akkor egész bátran lehetne ezt a politikát folytatni. Azonban fájdalom, Miskolcznak még ez ideig igen kevés a kidobni való pénze.

— **Vizbe fult.** **Szűcs István**, a csabai kapuban levő Sóváry és Guttmann-féle téglagyár egyik alkalmazottja a napokban fürdőzés közben a gyár udvarában levő tóba fult. Mire kimentették, már halott volt.

— **A csendőrök öröme.** A m. kir. csendőrségnél újabb rangfokozatot léptettek életbe. A m. kir. honvédség mintájára szervezték a csendőrségnél is a törzsőrmesteri rangfokozatot. Az erre vonatkozó szervezeti szabályzatot a király már jóváhagyta s e hónapban már megtörténik az első csendőrtörzsőrmesterek kinevezése. Egyelőre most csak azokat a csendőr-őrmestereket nevezik ki törzsőrmesterekké, akik már letették a számvevői vizsgát.

— **Küry Klára hangversenye.** Évek óta nem rendeztetett városunkban oly hangverseny, mely iránt oly rendkívüli lázas érdeklődést tanúsított volna közönségünk, mint a **Küry Klára** és **Sziklai Cornél** művésztétele iránt. Nem is csodálkozhatunk azon, hogy a jegyek iránt élénk kereslet nyilvánul, hiszen **Küry Klára** nevének említése is felvillanyozza a kedélyeket, mindenki látni és hallani akarja Magyarország legbájosabb, legaranyosabb primadonnáját. — Fokozza az érdeklődést a hangverseny theatre parée jellege. A kereskedelmi kongresszus 300 ülőhelyet foglalt le, városunk és megyénk kitünőségei ugyszólván hivatalból vesznek részt az élvezetes művészeti előadáson, így bizony a nagyközönség számára csak korlá-

tolt számu jegyek adhatók ki. Intézkedés történt, hogy a jegyek minden protekciót félretéve, az előjegyzés sorrendjében adásnak ki s így mindenki saját érdekében jól teszi, ha siet jegyeit biztosítani Ferenczi B. könyvkereskedésében.

Helyárak: Körszék I. rangú 8 korona, II. rangú 6 korona. Zártszék I. rangú 5 korona, II. rangú 3 korona. Karzat 2 korona. Bemenet 2 korona. Jegyek kaphatók *Ferenczi B.* könyvkereskedésében.

— **Az „Urania” Miskolczon.** A budapesti „Urania” világhírű tudományos színház a kereskedő-kongresszus alkalmából szeptember hó 16., 17. és 18-án a „Borsodmegyei közművelődési egyesület” javára előadásokat rendez. A részletes műsort annak idején t. olvasóink tudomására hozzuk.

— **Rendőrtanácsos ur!** A ki a város szabályrendeletei ellen vét — kihágást, vétséget s még nem tudom, miféle bünt követ el. A bűnöst ön meg is fenyíti, ha alkalma s oka van rá. Az ön pereit nagyrészt ugyszületnek, hogy a panaszt a rendőrök és szakaszbiztosok teszik meg. Kezdet pert azonban ön is, ha valami kihágásról tudomást szerez. Mondunk tehát egy esetet. A városi szabályrendelet büntetést szab arra, ki a trágyát felhalmozza az udvarán s udvarát nem tartja az epidémiák ezerféle nemével fenyegető nyár idején tisztán. Ez a szabályrendelet a város minden lakosát kötelezi. Kötelezi a várost is és pedig kötelezi első sorban. Tessék csak megnézni a város majorját. Ott egy pár száz szekérre való trágya dombon tenyésztí a város mesterségesen a bacillus százféle faját s ilyen esős — meleg időben ez a trágyadomb a levét kiönti az utcára, megfertőztetvén vele két utcát. Ha elkövetkeznek az esős idők — tessék egyszer elfáradni a Kismajor-utca szegletéig. Odáig még jó kövezet van. Látni fogja tanácsnok ur, hogy a fekete trágya levét csak úgy önti a majorból a trágyadomb. Ezért a kihágásért a város felelős s itt valamelyik fő-fő tanácsbeli ur. Illó, hogy rendet tanuljon maga a város is.

— **Fizetéseképtelenség.** Nagy szenzáció tartja izgatottságban városunk intelligens közönségét. *Lichtschein* testvérek földbirtokosok nagymérvű börzeveszteségeik miatt vagyonukat átírták és e közben különböző pénzintézetektől csaknem 400.000 koronát vettek kölcsön. Hitelezőik csalás miatt feljelentették őket, mire *Lichtschein* Zsigmond meg is jelent *Bulyovszky* vizsgálóbíró előtt, a ki szombaton egész napon át kihallgatta. A másik tartózkodási helye azonban ismeretlen ez idő szerint. A miskolczi intézetek mintegy 100.000 frt. erejéig vannak érdekelve. Ugyancsak sokat vettek fel a mezőcsáthi és tokaji pénztáraktól. Hír szerint mindkettőjüket letartóztatják.

— **Ujonzok mulatsága.** A magyar királyi államvasutak miskolczi műhelyében alkalmazott besorozott ifjuság a műhelyi étteremben 1900. évi szeptember 1-én Vattay Tóni zenekara közreműködésével jótékonycélú táncszünetet rendez. Kezdeté 7 $\frac{1}{2}$ órakor. Belépti díj: Családjegy 1 kor. 60 fillér, személyjegy 80 fillér.

— **Os-magyar dal- és zenetársulat.** Ma és a következő napokon a „Budapest”-szálló nyári helyiségeiben os-magyar dal- és zenetársulat tart előadást. A családi műsor magyar és francia ének- és zeneszámokat foglal magában. Kezdeté este 8 órakor.

— **Sikkasztás.** Makra Mátyás utódai butorgyáros czég üzletvezetője, *Barna Béla* és az ott alkalmazott *Rosenberg Ignác* és *Grosz Zsigmond* 1200 frt. készpénz és 1500 frtnyi hamisított váltók beváltása után megszöktek és Amerika felé vették útjukat. A rendőrség sürgönyére azonban a hamburgi rendőrség *Rosenberget* és *Grósz* elfogta, de *Barna* elmenekült s holléte nem tudható. *Rosenberget* és *Grósz* tegnap már vissza is hozták Miskolcra.

x **A híres Balthazár Budapesti varázsszínháza Miskolczon két rendkívül érdekes előadást fog rendezni szombaton és vasárnap, szeptember hó 1-én és 2-án a Korona-szálló díszterében.** Az általános műsorból különösen kiemelendők **a csodaszekrény vagy a szellemek összejövele, egy megfoghatatlan csoda művelet. Öregeknek fiatalokká való átváltortatása.** (Budapesten 30-szor egymásután nagy derűtség és tapsviharak közt adatott elő.) — *Balthazár* a fővárosban nagy feltűnést keltett felülmulhatatlan **spiritiszta mutatványai.** — **Delejes kezelés.** Ő delejessé lesz és asztalokkal, székekkel, kalapokkal stb. bámulatos dolgokat visz véghez. — **Idézett szellemírása. Gül-baba, élő rózsafáknak csodás növesztése a közönség szeméi előtt, kelet-indiai csodaművelet. Carmen Tamburinja nagy fantasztikus látványosság stb. stb. Végül Hasbeszélés műemberekkel.** *Balthazár* éppen ezen nehéz és mindenkoron érdekes művészetével, a műembereit látszólag élökké varázsolja a szemlélő elé. **Bővebbet a falragaszok. Helyárak:** Körszék 3 kor. Zártszék 2 kor. Ülőhely 1 K. 20 fill. Állóhely 80 fill. Deák-jegy 60 fill. Karzat 40 fill. Jegyek előre válthatók *Megay Róbert* ur czukrászdájában és este a pénztárnál. Kezdeté este 8 órakor.

x Mint értesülünk *Bartha Jenő* helybeli jó hírnévnek örvendő női divat és vászon kereskedő bevásárlási utjából már baha érkezett és az őszi idényre női divatalkalmakban, selymekben, mosó árukban stb. remek új színekben és óriási választékban raktáron vannak, melyek valóban egy fővárosi első-rangú divat-áruháznak is díszére válna, mely körülményt a t. vásárló közönségnek saját érdekében tudomására hozni kötelességünk, hogy az őszi szükségletét e szolid áruházban fedezze. 2-2

x **Nevelő kerestetik,** ki a német nyelvet is bírja, róm. kath. családhoz 2 fiú és 1 leány gyermekhez, havi 40 korona és teljes ellátás mellett. Ajánlatok *Tanhoffer Ferencz* Hernád-Németi (Zemplén-megye) czimzendők.

x **Rosenberg Gyula vászon és fehérnemű üzletében (Színház-épület) legnagyobb választékban és legolcsóbb szabott árakon kapható mindennemű fiú- és leánygyermek kész fehérneműek.**

x **Eladó.** Egy faragott pedálos uj czimbalom készpénz fizetés mellett esetleg részletfizetésre is olcsón eladó. Megtekinthető *Holländer Jakab* butor-üzletében Városház-tér.

x **Barta Jenő** fióküzletéből kiköltözködik Városház-fér 5. (Dunky fényképész ház) és így a t. vásárló közönségnek igen jó alkalma van az olcsó és jó bevásárlásra, hol csakis a legjobb minőségű és a legújabb áruk kerülnek forgalomba, tessék sietni a vásárlással, mert már nem sokáig tart ezen alkalmi eladás. 2-4

x **A ki jól és olcsón akar fehérneműeket vásárolni, az forduljon bizalommal Braunfeld Sándor** divatkereskedőhöz (Széchenyi utca 96.) ki egy megszűnt fehérnemű-gyár összes készletét megvásárolta, s míg az óriási készlet tart, rendkívüli jutányos árakon beszerezhetők.

x **Lábizzadás ellen kitűnő hatású hintópor** egy doboz 30 kr. — **Egészségi gyermekhintópor** a kipállás megakadályozására, kiváló deszinficiáló hatású, egy doboz 35 kr. — **Gyermek mosó szappan** egy drb 25 kr. — **Irrigátorok, gummi cikkek, kötszerek s minden a droguista szakmába vágó cikkek kaphatók Szabó Béla gyógyáru- és illatszertüzletében, Miskolczon.** 13-

x **Egy évi önkénteseknek** teljesen szabályzat szerinti egyenruhákat legelegánsabb kivitelben, jutányos árak mellett készít és egész felszereléseket szállít *Steinfeld* és *Fischer* szabó czég Miskolczon

Tanügy.

Értesítés.

A városi női ipariskolába a beiratások a jövő 1900—901-dik tanévre szeptember hó 5-től 10-éig fognak megtartatni. Szeptember 10-én már rendes tanítás veszi kezdetét, ez időn túl csak az iskolaszék engedélye alapján vétetnek fel növendékek.

A női ipariskolába felvétetnek oly növendékek, a kik 12 életévüket már betöltötték és legalább az elemi iskola 4 osztályát elvégezték.

A tandíj az egész évre 24 korona 30 fillér, mely összegből 14 korona 30 fillér a beiratás alkalmával, a 10 korona pedig február havában, a II-dik félév kezdetén fizetendő. A felvett növendékekre az egész évi tandíj lefizetése kötelező.

Tandíjmentesen felvétetnek mindazon növendékek, kik a városi bizottság által kiállított szegénységi bizonyítvánnyal felszerelt kérvényeket, az iskolaszék elnökségéhez czimezve, a beiratás alkalmával az igazgató-tanítónőnek benyújtják. Egész évi tandíjmentességet azonban csak jó magaviseletű, szorgalmas növendékek nyernek.

A tandíjmentesen felvett növendékek az egész tanévre a beiratás alkalmával — 4 korona 30 fillért fizetnek.

A női ipariskola két osztálya u. m. a himző, és fehér ruha varró osztály, e jelen tanévben egy harmadikkal, a női felső ruhanemű szabás és varrás (női szabóság) szakosztályának felállításával bővítetik ki. Egy régi közóhaját a szülőknek teljesíti az iskolaszék ezen szakosztály felállításával. Különös figyelmébe ajánlom ezt a. t. cz. szülőknek, a mennyiben egy oly szakképzett tanerőt sikerült megnyerni e célra, kinek sok évi gyakorlati tapasztalata teljes biztosítékot nyújt arra, hogy gyermekeik a felső ruhanemű szabást és varrást szakszerűleg nódyszeresen fogják elsajátíthatni. Mutassák meg a tömeges pártolás által, hogy ezen szakosztály állandó fennállását óhajtják és hogy a sokszor hangoztatott közóhajnak teljesítése nem volt hiába való.

Miskolcz, 1900. aug. 25.

Pataky Sándor,
iskolaszéki elnök.

* **Majolika-festészet.** A női ipariskolával kapcsolatosan berendezett majolika festészeti tanfolyam a napokban befejeztetett. Az előállított tárgyak oly szép izléssel készültek, hogy azt igazán érdemes megtekinteni. Az érdeklődő szülők figyelmét föl hívjuk, hogy azokat a tárgyakat a női ipariskola helyiségében megtekintésük. A jövő tanfolyam szeptember 1-én nyílik meg, a melybe beiratásokat már ma eszközölni lehet *G. Fekete* Istvánné urnónél, a festészeti tanfolyam vezetőnőjénél, ki — mint francia és németnyelvtanár — a nevezett nyelvekből is oktatást ad.

* **Értesítés.** A miskolczi ág. h. ev. fiú és leányiskolában a beiratások az 1900—1091-ik tanévre szept. 1—5 napjain tartatnak meg az iskola helyiségében. Kéretnek a t. szülők, hogy 6 éven felüli tanköteles gyermekeiket, a jelzett időben és helyen beiratni sziveskedjenek. A beiratáshoz szükségeltetik a

DUNKY FIVÉREK

cs. és kir. udvari fényképészek

Miskolcz, Városház-tér 5. szám a.

Kitüntette:
londoni,
párisi,
bécsi,
budapesti
és más kiállításon arany-
érmekkel és
érdem kereszt-
ekkel

Felső-magyarország legmodernebb fényképészeti műterme.
Kolozsvári műtermünk Erdély legnagyobb és legtekintélyesebb műterme.

7-10

Egészen ujonnan emelt épület kizárólag fényképészeti célokra.

Felvételek rossz idő esetén is egész napon át eszközölhetők.

Elvállalunk fényképészeti munkákat a legkisebb alaktól egész életnagyságig.

Nagyításokat bármely kis képről elvállalunk minden nagyságban, tiszta, élethű kivitelben, elegáns kiállítással.

5009. sz.
tkv. 1900.

Arverési hirdetményi kivonat.

A miskolczi kir. törvényszék, mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Borsodmiskolczi Hitelbank végrehajtónak Otrokocsi Vég Dániel végrehajtást szenvedett elleni 3200 korona követelés és járuléka iránti ügyében az árverést a miskolczi kir. törvényszék területén levő: I. a miskolczi 2295 sz. tkvben a. 1. sz., 3866 hrsz., 2. u. n. és a Szent György utcában levő ház és udvarra 2400 kor. — II. Ugyanezen tkvben a. 1. sz., 6050. hrsz. a. foglalt szőlőre 70 kor. — III. A miskolczi 2288. sz. tkvben a. 1. sz., 6050. hrsz. a. foglalt szőlőre 608 kor. ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, hogy a fenti megjelölt ingatlan az 1930. évi szeptember 7-ik napjának d. e. 9 órájkor ezen kir. törvényszék árverelő helyiségében megtartandó árverésen a kikiáltási áron alul is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10% át a kiküldött kezéhez letenni.

Kelt Miskolczon, 1900. június hó 20-án.

A kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság.

Sebe Alajos,
kir. törvényszéki bír.

VASUTI MENETREND.

A vonatok **érkeznek** Miskolcra.

A tiszai pályaudvarra.

Nap szaka	Óra	Percz	A vonat nem	Honnan?
Éjjel	12	34	sz. v.	Ujhelyről
	1	31	sz. v.	Kassáról
	2	06	sz. v.	Budapestről
	2	56	sz. v.	Budapestről
Dél előtt	6	54	T.sz.v.	Forró-Encséről
	6	20	v. v.	Budapestről
	6	35	T.sz.v.	Szerencséről
	8	4	v. v.	Tornáról
	9	14	sz. v.	ánrévéről s Dobsináról
	9	25	gy. v.	Ujhelyről
	9	31	gy. v.	Kassáról
Dél után	9	23	sz. v.	Fülekről
	10	53	gy. v.	Budapestről
	12	37	sz. v.	Debreczenből
Este	12	52	sz. v.	Budapestről
	1	40	sz. v.	Fülekről güm. p. u.
	1	50	sz. v.	Budapestről
	2	56	sz. v.	Ujhelyből
	3	16	sz. v.	Kassáról
	5	42	gy. v.	Kassáról
Este	6	20	gy. v.	Budapestről
	7	43	v. v.	Tornáról
	11	44	v. v.	Fülekről

A vonatok **indulnak** Miskolcra.

tiszai pályaudvarról.

Nap szaka	Óra	Percz	A vonat neve	Hová?
Éjjel	12	54	sz. v.	Budapestre
	1	56	sz. v.	Budapestre
	2	50	sz. v.	Kassára
	3	24	sz. v.	Ujhelybe s Debreczenbe
Dél előtt	3	37	sz. v.	Bánrévére és Dobsinára
	6	53	sz. v.	Fülekre
	6	25	v. v.	Tornára
	9	38	gy. v.	Budapestre
	11	12	sz. v.	Fülekre
Dél után	11	05	gy. v.	Ujhelybe
	11	19	gy. v.	Kassára
	12	45	sz. v.	Budapestre
	1	04	sz. v.	Kassára
	2	12	sz. v.	Ujhelybe
	1	25	v. v.	Tornára
	3	11	sz. v.	Budapestre
	3	26	sz. v.	Fülekre
Este	3	31	sz. v.	Budapestre
	3	36	sz. v.	Debreczenbe
	6	02	gy. v.	Budapestre
	6	30	gy. v.	Ujhelybe
Este	6	37	gy. v.	Kassára
	6	57	sz. v.	Fülekre

KARDOS JÓZSEF könyv-, zenemű-, papir- és írószerekkereskedő.

Van szerencsém tisztelettel értesíteni, hogy helyben, Széchenyi-utca 91. szám alatt (Máhr Károly ur házában)

KARDOS JÓZSEF

7-10

törvényszéki legbejegyzett cég alatt egy, a mai kor minden igényeinek megfelelően berendezett

könyv-, zenemű-, papir- és írószerekkereskedést nyitottam.

Szem előtt tartván megyénk és városunk naponként emelkedő irodalmi szükségletét, üzletemet akként rendeztem be, hogy úgy a bel-, valamint a külföldi irodalom jelésebb, ugyszintén a legújabbban megjelent termékeit állandóan raktáron tartván, a legkényesebb követelményeknek is megfelelhessenek.

A magyar és német classikusok, szépirodalmi munkák, diszművek, imakönyvek, ifjúsági iratok, szakmunkák, nevezetesen: jogi, orvosi, technikai, mezőgazdasági, katonai, stb. stb. nagy választékát bocsájtom a t. vevőközönség szives rendelkezésére.

Az összes létező folyóiratok, divatlapok, hírlapok megrendelését a legpontosabban eszközölöm és házhoz szállítom.

A papírok különféle nemeiből, diszkes levélpapírokból, ügyvédi és községi nyomtatványokból, irodai és rajzszerkekből nagy és választékos raktárt tartok.

Szükségesnek tartom üzletemet, mint legolcsóbb beszerzési forrást a t. szülők szives figyelmébe ajánlani a közeledő iskolai évad alkalmából.

Sok évi tapasztalataim, melyeket a főváros legelőkelőbb cégeinél volt alkalmam megszerezni, reményt nyújtanak arra nézve, hogy azokat a t. vevőközönséggel szemben értékesítve, üzletemet pártfogásra és támogatásra méltóvá emeljem.

Czégemet szives jóindulatába ajánlva, vagyok mély tisztelettel

Kardos József.

Újdonságok, divatlapok, zeneművek, megjelenés után azonnal kaphatók.

Üzleti könyvek, irodai berendezések, papir- és írószerek nagy raktára.